

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Ρόϊδω Μητούλα

Καθηγήτρια Τοπικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης -
Αστικής Ανασυγκρότησης

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Βιομηχανία**

Η βιομηχανία ανήκει στο δευτερογενή τομέα παράγωγης και αποτελεί βασικό πυλώνα της οικονομίας.

- **Περιφέρειες**

Είναι τα αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα που αποτελούν τον δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

- Το υψηλότερο ποσοστό στο σύνολο της οικονομίας καταλαμβάνει ο πρωτογενής τομέας παράγωγης
- Η βιομηχανία με χαμηλά τεχνολογικά μέσα εμφανίζεται κυρίως στον κλάδο τροφίμων, κλωστοϋφαντουργίας και ειδών ένδυσης, τη μεταλλευτική βιομηχανία και την εκμετάλλευση λατομείων, την κατασκευή χαρτομάζας, χάρτου και χαρτονιού και την παραγωγή προϊόντων καπνού.
- Η περιοχή ειδικεύεται στην παραγωγή καπνού την κτηνοτροφία και τις γεωργικές καλλιέργειες

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

- Αποτελεί τη μεγαλύτερη σε έκταση Περιφέρεια της Ελλάδας με έκταση 19.147 τετρ. χλμ.
- Ο πληθυσμός της ανέρχεται σε 1.874.214 κατοίκους.
- Ο νομός Θεσσαλονίκης ειδικεύεται στους κλάδους τροφίμων και ποτών, παραγωγής προϊόντων καπνού, παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών υλών, κατεργασία ειδών ένδυσης και παραγωγής, χαρτιού και προϊόντων από χαρτί, κατασκευής προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες, ηλεκτρικών συσκευών και φωτιστικών και κατασκευής επίπλων και λοιπών βιομηχανιών.

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

- Τη δεκαετία του 1950 ξεκινά εκτεταμένη μεταλλευτική έρευνα με στόχο την αναζήτηση και αξιολόγηση των λιγνιτικών κοιτασμάτων και το 1956 ξεκινά επίσημα η περίοδος της βιομηχανίας λιγνίτη.
- Ο λιγνίτης, το εθνικό καύσιμο της Ελλάδας, έχει πλέον κυρίαρχη θέση στο ενεργειακό σύστημα της χώρας
- Στη Δυτική Μακεδονία παράγονται ετησίως περίπου 60 εκατομμύρια τόνοι λιγνίτη. Μέχρι σήμερα έχουν εξορυχτεί 1,2 δις τόνοι λιγνίτη
- Γίνεται συστηματική παρακολούθηση όλων των περιβαλλοντικών παραμέτρων όπως τα υπόγεια νερά, ο αέρας και ο θόρυβος, ενώ συνεχίζεται η εκτέλεση έργων διαχείρισης των αποβλήτων όπως απορρίμματα, μπαταρίες, λάδια και ελαστικά

Περιφέρεια Ηπείρου

- Η περιφέρεια Ηπείρου καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα της χώρας
- Η πλειοψηφία των μεταποιητικών μονάδων της περιφέρειας ασχολούνται κυρίως με την επεξεργασία προϊόντων του πρωτογενούς τομέα
- Ο δευτερογενής τομέας της περιφέρειας έχει σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης κινητοποιώντας το ανθρώπινο δυναμικό με αλλαγή νοοτροπίας μέσω μηχανισμών στοχευμένης επαγγελματικής κατάρτισης εξειδίκευσης

Περιφέρεια Θεσσαλίας

- Η Θεσσαλία βρίσκεται στην κεντρικο-ανατολική θέση του ηπειρωτικού κορμού της Ελλάδας, με έκταση ίση με 14.037 τ. χλμ.
- Το ΑΕΠ είναι 14.165€ και μειώνεται κάθε χρόνο από το 2008 όταν η αντίστοιχη καταγραφή της ΕΛΣΤΑΤ ήταν 16.401.

Περιφέρεια Ιόνιων Νησιών

- Η Περιφέρεια Ιόνιων Νησιών είναι νησιωτική περιφέρεια στο δυτικό ανάπτυγμα του ελλαδικού χώρου, με συνολική έκταση 2.318 τ.χλμ.
- Κυρίαρχο χαρακτηριστικό της περιφερειακής οικονομίας αποτελεί η υψηλή συγκέντρωση δραστηριοτήτων στον τριτογενή τομέα, η φθίνουσα πορεία του πρωτογενή (2,6%) και μια περίπου σταθεροποιημένη κατάσταση του δευτερογενή (8,4%).
- Ο βαθμός συγκέντρωσης των απασχολούμενων στο δευτερογενή τομέα είναι ο χαμηλότερος μεταξύ των περιφερειών της χώρας.

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

- Καταλαμβάνει το ΒΔ τμήμα της Πελοποννήσου και το Δυτικό άκρο της Στερεάς Ελλάδος.
- Ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια ανέρχεται σε 50.821
- Σημαντικός είναι και ο αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο κλάδο της γεωργίας, της δασοκομίας και της αλιείας

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

- Η η δεύτερη σε έκταση ελληνική περιφέρεια περιλαμβάνει πέντε περιφερειακές ενότητες, τη Βοιωτία, Εύβοια, Ευρυτανία, Φθιώτιδα και Φωκίδα.
- Η ευρύτερη περιοχή Οινοφύτων αποτελεί μια «άτυπη» βιομηχανική ζώνη, η οποία καλύπτει μεν μεγάλη εδαφική έκταση και παρουσιάζει πολλά πλεονεκτήματα υστερεί όμως σε οργανωμένη προσφορά.
- Είναι εγκατεστημένες περισσότερες από 1.400 επιχειρήσεις.
- Η απουσία οργανωμένης διαχείρισης των αποβλήτων περιορίζει τη δυνατότητα επέκτασης της δυναμικότητας των επιχειρήσεων και την προσέλκυση νέων επενδύσεων στην περιοχή.
- Επίσης το περιβαλλοντικό αδιέξοδο το οποίο που έχει δημιουργηθεί οξύνει την αντιπαράθεση ανάμεσα στις επιχειρήσεις και τις τοπικές κοινότητες.

Περιφέρεια Αττικής

- Η Περιφέρεια Αττικής βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα της χώρας και περιλαμβάνει οχτώ Περιφερειακές Ενότητες και έχει συνολική έκταση 3.808 τ.χλμ.
- Ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται σε 338.7363 επιχειρήσεις.
- Η Περιφέρεια δραστηριοποιείται κυρίως στον τριτογενή τομέα παράγωγης.
- Η απότομη πτώση των ιδιωτικών επενδύσεων μετά το 2008, λόγω της κρίσης, έχει μειώσει επίσης τα ήδη χαμηλά επίπεδα των ιδιωτικών επενδύσεων.

Περιφέρεια Πελοποννήσου

- Περιφέρεια Πελοποννήσου αποτελεί το νοτιότερο χερσαίο άκρο της Ευρώπης και καλύπτει το 11,7% (15.490τ.χλμ.) της συνολικής έκτασης της χώρας.
- Στην περιοχή βρίσκονται αρκετές βιομηχανικές επιχειρήσεις και πολλές από αυτές δε συνδέονται με την οικονομία της περιφέρειας και ως είναι εθνικής εμβέλειας και σημασίας (διυλιστήρια, μεταλλουργικές βιομηχανίες κτλ.).
- Η απασχόληση στο δευτερογενή τομέα είναι 18,5% του συνολικά απασχολούμενου πληθυσμού, μια επίδοση που την κατατάσσει στην έβδομη θέση μεταξύ των υπόλοιπων περιφερειών της χώρας, όταν ο μέσος όρος ανέρχεται στο 19,7%.

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

- Διαθέτει μια σειρά συγκριτικών πλεονεκτημάτων που δεν πρέπει να είναι αποτέλεσμα αυτόνομων διαδικασιών αλλά αποτέλεσμα αποφάσεων, επίμονων προγραμμάτων οργανωτικών και οικονομικών προσπαθειών.
- Προβλήματα της βιομηχανίας είναι η απελευθέρωση των αγορών και των διεθνών ανταλλαγών, η οποία δημιουργεί οξύμενο ανταγωνισμό σε μικρότερη του κράτους κλίμακα.

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

- Η περιφέρεια περιλαμβάνει τους νομούς Κυκλάδων και Δωδεκανήσων και έχει έκταση 5.286 τ.χλμ. Αποτελείται από 79 συνολικά νησιά και αρκετές βραχονησίδες.
- Η βιομηχανική δραστηριότητα σχεδόν απουσιάζει, αφού τα περιθώρια ανάπτυξης είναι περιορισμένα, λόγω της γεωγραφικής θέσης.
- Συγκεκριμένα, ο τριτογενής τομέας συμμετέχει με ποσοστό μεγαλύτερο του 80% στο περιφερειακό Α.Ε.Π. και εκπροσωπεί περίπου το 65% στην απασχόληση.

Περιφέρεια Κρήτης

- Η ανάγκη για τη δημιουργία της βιομηχανικής αρχιτεκτονικής προέκυψε το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα, με τη Βιομηχανική Επανάσταση
- Η έξαρση της βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας, στην Κρήτη, παρατηρείται κυρίως στις αρχές του 20ου αιώνα και συγκεκριμένα μετά το τέλος της τούρκικης κατοχής.
- Αναπτύσσεται σε ένα περιβάλλον που σε μεγάλο βαθμό καθορίζεται από τις εθνικές δυνατότητες και προοπτικές.

Συμπεράσματα

- Η επίτευξη των υψηλών στόχων της βιομηχανικής αναγέννησης απαιτεί άμβλυνση των εμποδίων.
- Απαιτεί στενή συνεργασία της βιομηχανίας με τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα, κατά συνέπεια προετοιμασία εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού.
- Η αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης, η αποτελεσματική υποστήριξη από το κράτος καθώς και η παροχή φορολογικών κινήτρων ως προς τους επενδυτές αναμφισβήτητα μπορούν να οδηγήσουν σε ανάπτυξη της βιομηχανίας.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Ρόϊδω Μητούλα